

Paving the way for essentials skills houses

Werkbezoek Cardiff - 25 juni t/m 27 juni 2018

Er werd een bezoek gebracht aan het “Learning and Work Institute (LWI)” in Cardiff, Wales. Dit instituut zet zich door middel van onderzoek onder meer in om de sociale en economische voordelen bij persoonlijke ontwikkeling te laten zien in relatie tot “een leven lang leren”.

L&W LEARNING AND WORK INSTITUTE De LWI is een partner in dit Erasmus+ KA2-

project en is onze gastheer tijdens dit werkbezoek. LWI heeft samen met ons een programma opgesteld op basis van de eerder opgehaalde leervragen binnen het project. Het project Paving The Way For Essential Skills Houses heeft als doel om de taalhuizen, zoals we die in Nederland kennen, te kunnen verrijken tot centra waar niet alleen taal(onderwijs), maar ook andere essentiële vaardigheden voor volwassenen een plek krijgen. Denk hierbij aan de vaardigheden die omschreven zijn in de zogenaamde ‘Schijf van Vijf’.

Het werkbezoek aan Wales was erop gericht ervaringen, werkwijzen en tools op te halen, die wij in Nederland (specifiek in de regio West-Brabant) kunnen gebruiken bij onze doorontwikkeling.

Maandagochtend 25 juni 2018

Ontvangst en introductie door Calvin Lees, Project Officer bij het LWI, met uitleg over het gehele programma voor maandag 25 juni tot en met woensdag 27 juni 2018. Daarna volgde uitleg over een tweetal projecten – best practices - uit Wales.

A. Managing Money

Calvin Lees zoomt in op het project Managing Money (financial literacy). In vijf landen (België, Duitsland, Noorwegen, Nederland en de UK) is onderzoek gedaan naar bestaande bronnen om te komen tot een gezamenlijk educatieprogramma op het gebied van financial literacy. Het onderzoek heeft geleid tot het gezamenlijke rapport: “How to manage money? Exploring needs for financial literacy & education of Adults in 7 European countries”.

Op basis van dit onderzoek is door LWI een ‘game’ ontwikkeld, de zogenaamde MM-app. Het is een spel, waarin de student een personage kiest met een zeker spaar- of bespaardoel. Door bepaalde uitgave- en spaarkeuzes te maken wordt aan de student direct inzichtelijk gemaakt wat de consequenties van die keuzes zijn. Hoe snel kan Emily op de door haar begeerde verre vakantie bijvoorbeeld?

Het viel op dat de gekozen personages niet erg representatief zijn voor de doelgroep, de laag-financieel-vaardigen. Er werd sowieso nog hard gewerkt aan de app. In juli zou deze live moeten gaan. Het is afwachten wat deze app gaat bijdragen aan het vergroten van de “financial literacy”.

B. Citizen's Curriculum

Alex Stevenson, Head of English, Maths & ESOL van LWI, geeft informatie over de pilots die zijn uitgevoerd in het kader van het programma "Citizen's Curriculum" dat ontwikkeld is na eerder onderzoek op het

gebied van Adult Skills (basisvaardigheden). Met 13 UK-organisaties heeft men gewerkt aan dit

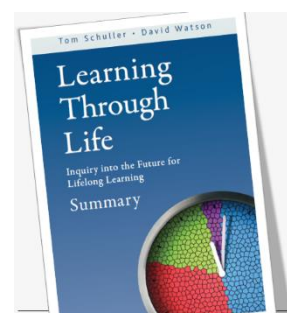
programma en aan het tot stand komen van de pilots. Het programma gaat over het verwerven van competenties op het gebied van taal, rekenen en mediawijsheid, gerelateerd aan de onderwerpen burgerschap, gezondheid, digitale ontwikkeling en financiën.

De pilots zijn uitgevoerd in de periode 2014-2016. Er hebben iets meer dan 300 mensen aan deelgenomen. Conclusies/resultaten van de pilots:

- ✚ 8% van de deelnemers heeft een nieuwe baan gevonden;
- ✚ 33% heeft zoveel vertrouwen gewonnen, dat zij op zoek zijn naar werk;
- ✚ Bij 49% van de deelnemers zijn de werk gerelateerde vaardigheden toegenomen;
- ✚ Bij 94% van de deelnemers heeft deelname geleid tot de motivatie om (weer) te leren;
- ✚ 42% van de deelnemers heeft zich na het programma ingeschreven voor (vervolg)cursussen;
- ✚ Bij 59% van de deelnemers zijn de sociale vaardigheden toegenomen;
- ✚ Bij 28% van de deelnemers is de relatie met familie verbeterd;
- ✚ Bij 65% van de deelnemers heeft het geleid tot meer zelfvertrouwen en een grotere tevredenheid over hun leven;
- ✚ Bij 31% van de deelnemers is de gezondheid verbeterd.

De ervaringen die met de pilots zijn opgedaan (onder meer via feedback van de deelnemers) hebben geleid tot het bijstellen van het programma, en hebben het inzicht gebracht dat je ook moet nadenken over het inzetten van een programma voor verschillende doelgroepen, met andere woorden: waar leert men het meeste van? (Learning through life)

Meer informatie: [klik hier](#).

Maandagmiddag 25 juni 2018

De vertegenwoordigers van onze Noorse projectpartner sloten in de middag aan. We waren te gast bij The Open University in Cardiff. Een vijftal medewerkers van onder meer Town Council Cardiff schoven aan.

In de middag stonden de presentaties van de Nederlandse en Belgische delegatie op het programma. Zie bijlage A.

Dinsdagochtend 26 juni 2018

We worden ontvangen op Town council Cardiff voor een presentatie over de Essentials-Skills-projecten voor volwassenen.

Essential skills Cardiff Council

Er wordt ingezoomd op het stadsproject over essentiële vaardigheden voor volwassenen. In 2018 heeft dit project de Inspire Award gewonnen.

- ✚ Het lesaanbod is gericht op arbeid(sdeelname), en hiermee zet de gemeente, met bedrijven en vakbonden, in op *life long learning*.
- ✚ Het gaat niet alleen om basisvaardigheden, maar ook om zelfontplooiing en 'verder studeren'.
- ✚ Er wordt onder meer samengewerkt met vakbonden, Digital Champions Network, Union Learning Reps (= leerambassadeurs), City Council, de universiteit en scholen.
- ✚ Ook de City Council biedt de medewerkers het opleidingsprogramma aan.
- ✚ Ook sterk gericht op het historische verleden van de inmiddels verdwenen industrie (steenkool, grote fabrieken). In de regio heerst(e) er veel werkloosheid, met armoede als gevolg.
- ✚ Deelnemers volgen de lessen onder werktijd: 10 weken lang, 3 uur per week. De cursussen vinden plaats in kleine klassen (maximaal 6 studenten).
- ✚ Trainingen en cursussen worden verzorgd door professionals, maar ook door ervaringsdeskundigen (denk aan kappers die leerlingen opleiden tot kapper).
- ✚ De kosten van het project worden gedeeltelijk gedragen door de gemeente, aangevuld met UK- en Europese subsidie (ESF) en geld uit private fondsen (*charity*). Wat de Brexit betekent voor de bekostiging en de voortgang van het project is nog onzeker.
- ✚ In de periode 2010-2015 zijn miljoenen uitgegeven aan het vergroten van basisvaardigheden. Deelname was volledig gratis en in Wales namen honderden bedrijven deel. De bekostiging (deels) via het ESF-fonds. Nadat de bekostiging stopte viel het project – op enkele lokale initiatieven na – stil. Onder meer bij Welsh Water is het project succesvol voortgezet.
- ✚ In de trainingen wordt veel aandacht besteed aan zelfvertrouwen, en aan het leren spreken in het openbaar!
- ✚ In het kader van mediawijsheid gaat het onder meer over kritisch zijn op wat je op social media post. Uiteraard in het kader van sollicitaties en werkgevers.
- ✚ Ook wordt mensen geleerd om hun loonbrief te downloaden, zodat ze op zijn minst kunnen controleren of ze correct betaald zijn. Dit is een onderschat probleem.
- ✚ De medewerkers van het project gaan op vaste tijden naar bedrijven en fabrieken toe. Ze houden zich op in de kantines en andere plekken waar medewerkers hun pauze houden. Ze leggen aan arbeiders uit wat ze doen en luisteren op hun beurt naar ze. Wat houdt ze bezig, waar lopen ze tegen aan, waarmee zou het project de arbeider kunnen helpen? Deze manier van werken is gericht op eerst vertrouwen verwerven (bekend gezicht), daarna het gesprek aangaan (relatie bouwen) en daarna de arbeider overtuigen zich in te schrijven voor een training of cursus. De arbeiders moeten zichzelf aanmelden. Over deelnemers wordt niet gecommuniceerd met de werkgever.

- ✚ Er vindt altijd een nulmeting plaats (door middel van de WEST-test; WEST = Wales Essential Skills Toolkit) om vast te stellen waar de witte vlekken in de vaardigheden zitten.
- ✚ Elke deelnemer krijgt een individueel leerplan, waarover ook gerapporteerd wordt middels een rapport. De deelnemer kan zijn/haar progressie volgen en eventueel bijsturen.
- ✚ Wat mooi is aan het project, is dat het gedreven is vanuit de gemeente. De gemeente laat op die positieve manier zien dat ze geven om hun medewerkers en haar inwoners.
- ✚ Doordat de burgemeester persoonlijk de diploma's uitreikt maakt dat de deelnemers hetgeen ze bereikt hebben nog belangrijker vinden en trots zijn op zichzelf.
- ✚ Diploma's en certificaten blijken voor mensen belangrijk. Het is de bevestiging dat ze iets kunnen, en dus iets kunnen betekenen (zelfvertrouwen).

Voor meer informatie [klik hier](#).

Dinsdag middag 26 juni 2018 – Welsh Water

De groep werd ontvangen door Mike Wilson, CEO van Welsh Water, en een aantal andere directieleden. Tevens was een vertegenwoordiger van de vakbonden aanwezig, plus twee medewerkers (ambassadeurs) die hadden deelgenomen aan een taaltraject voor laaggeletterden. De twee medewerkers deelden hun verhaal. Zij gingen in op de effecten van hun opleiding, zowel op hun werk als op hun privéleven.

Welsh water is een private onderneming. Dit in tegenstelling tot wat gebruikelijk is in de UK, en overigens ook in Nederland waar de watervoorziening een publieke voorziening is.

Welsh Water legt verantwoording af aan haar afnemers. Het bedrijf heeft zich de laatste jaren ontwikkeld van een traditionele organisatie tot een "high skilled" bedrijf.

Uniek: Welsh Water werkt samen met vakbonden (d.i. een positieve relatie) aan het vergroten van de basisvaardigheden (m.n. taal-, reken- en IT-trainingen) van de medewerkers. De TUC ijvert al 20 jaar voor scholing van werknemers. In oktober 2018 kan TUC wellicht de vakbonden van het Europese vasteland overtuigen meer te doen op dit thema (internationale conferentie).

De trainingen basisvaardigheden werden in eerste instantie betaald door de vakbond (WULF-project; gefinancierd uit contributies van de leden). Op een zeker moment heeft Welsh Water de financiering zelf op zich genomen.

Feiten en cijfers:

- ✚ Van de 3.000 werknemers hebben 600 medewerkers deelgenomen aan één of meer trainingen;
- ✚ Deze 600 werknemers hebben tezamen 1.200 kwalificaties behaald: grofweg 2/3 ICT-trainingen en 1/3 taal- en rekentrainingen.

Positieve effecten voor de organisatie:

- ✚ Verbeterde communicatie met klanten;
- ✚ Toegenomen klanttevredenheid;
- ✚ Beter opvolging van veiligheidsvoorschriften;
- ✚ Beter invullen van formulieren;
- ✚ Minder ziekteverzuim;
- ✚ De aanpak heeft een positief effect op het vasthouden van medewerkers (belangrijk bij een toenemende krapte op de arbeidsmarkt);
- ✚ Het bedrijf heeft de efficiency van de organisatie zien toenemen; inmiddels staat Welsh Water in de top 3 van waterbedrijven in de UK qua prestaties.

Positieve effecten voor de individuele deelnemer:

- + Meer zelfvertrouwen;
- + Medewerker kan zich (beter) representeren, en ook iets presenteren aan een groep;
- + De communicatie met collega's is verbeterd;
- + Er is sprake van een toegenomen medewerkerstevredenheid (trots op de eigen organisatie);
- + Medewerker is/voelt zich gezonder (zowel fysiek als mentaal);
- + Medewerker kan beter de eigen (klein)kinderen ondersteunen (bijvoorbeeld bij huiswerk);
- + Betreffende medewerkers geven aan nu ook beter gemeenschapstaken te kunnen vervullen (bijvoorbeeld het trainen van een rugbyteam).

De aanpak van Welsh Water zoals hierboven beschreven wordt ook nog ondersteund door een speciaal voor dit doel vervaardigde [film](#).

Ook in Wales zijn nog maar een beperkt aantal bedrijven actief op dit terrein. Het zijn over het algemeen wel de grotere bedrijven, denk aan Panasonic, Dee Valley, Tai Calon en Trivalis.

Advies van Welsh Water t.a.v. de aanpak basisvaardigheden:

- + Start kleinschalig, met een pilot.
  - + Kies vooral voor individueel maatwerk.
  - + Doe vooral een scholingsaanbod tijdens werkuren (overdag).
- Een van de ambassadeurs gaf aan: "Ik zou 's avonds nooit naar school zijn gegaan".

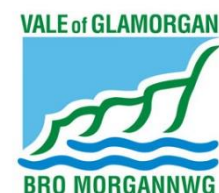
Woensdag ochtend 27 juni 2016 - Barry Library

In oktober 2017 is door de Vale of Glamorgan Council het nieuwe verbouwde Vale Learning Centre (VLC) geopend in de bibliotheek van Barry. Het Centre

is een zogenaemde hub voor *Essential skills* aanpak op verschillende niveaus voor onder meer:

- + Rekenvaardigheid;
- + Communicatieve vaardigheden;
- + Digitale vaardigheden;
- + Werknemers- en computervaardigheden.

Na een rondleiding door de bibliotheek en het Vale Learning Centre volgt een presentatie door Sam Jones ("Communities for work") en Emma Evans over de werkzaamheden en de aanpak van het Centre.

- + Bij het Centre wordt gebruik gemaakt van de WEST-assessment (zoals eerder gepresenteerd bij de City Council in Cardiff). De toetsing van de deelnemer is gratis. Na de Diagnostic Assessment wordt een 'Targeted Learning Plan' opgesteld en cursusmateriaal beschikbaar gesteld aan de cursist.
- + Bij het Centre worden tot en met level 2 lessen gegeven. Wil men verder studeren, dan moet dat elders (middels warme overdracht).
- + Het centrum biedt gratis kinderopvang aan, ondersteund en begeleid door studenten.

Sam Jones - "Communities for work"

- + Er is sprake van één-op-één-mentoring. Dat is uniek.

- ✚ Het programma wordt gedeeltelijk gefinancierd door Europees geld en gedeeltelijk door lokale subsidie. Van subsidie of ondersteuning vanuit bedrijven is geen sprake. M.u.v. de bedrijven die deelnemen in het zogenoemde zes-werkweken-programma.
- ✚ Er worden diverse cursussen aangeboden op een diversiteit aan onderwerpen (van hygiëne t/m zelfvertrouwen).
- ✚ Er zijn trainingen voor specifieke beroepen/functies, denk aan de beveiliging bijvoorbeeld. Zo'n training duurt bijvoorbeeld vijf dagdelen, waarin aandacht is voor het invullen van formulieren en voor het oefenen van sollicitaties.
- ✚ Een ander voorbeeld is het ondersteunen van 16-24 jarigen met een 'what employers want'-programma.
- ✚ Het zes-werkweken-programma omvat onder meer *placement* en *construction* training om kennis te maken met en inzicht te verwerven van verschillende sectoren en zo gericht naar werk te kunnen gaan zoeken.

Emma Evans - Cultural en community

De huisvesting wordt gedeeltelijk gefinancierd met geld van de lokale overheid (omdat Welsh in het taalonderwijs aangeboden wordt). Daarnaast komt er geld uit het Employability budget van de overheid. Daarnaast zorgen betaalde (vrijtijds)cursussen (zoals yoga) ook om het Learning Centre te financieren (= verdienmodel). De huidige voorziening (bibliotheek met Learning Centre) slaat enorm aan in de wijk. Men kan een Open Pass verkrijgen, waarmee inwoners in het gebouw kunnen komen en verblijven als het gebouw feitelijk gesloten is. Er is ook sprake van zogenaamde onbemensde openingsuren (vergelijkbaar met Bibliotheken van Midden-Brabant).

Via de section 106 wet (financiering kunst via deel van bouwsom) worden niet alleen kunstwerken gerealiseerd, maar er wordt nu ook een Makersbase voor de gemeenschap gebouwd. Deze behoefte komt uit de gemeenschap zelf, vanuit de creatieve industrie én de bewoners.

Er wordt nu nog veel gefinancierd met Europese ESF-subsidie. De vraag is wel hoe je de geldstromen duurzaam maakt? Wales is immers een 'arme' regio en kan daardoor de opleidingsprogramma's basisvaardigheden zonder subsidies niet doorzetten. Wales zonder ESF is onmogelijk. Het is een arm land.

Het thema voor 2021-2027 is digitale duurzaamheid.

De projectpartners hebben hun activiteiten en aanpak basisvaardigheden toegelicht aan de VCL.

In Noorwegen wordt het aanbod van basisvaardigheden gestuurd vanuit het sociale aspect, bijvoorbeeld oefengroepen voor immigranten ,computervaardigheden, en coderen, voor vooral 16-20-jarigen. Dit valt onder de activiteiten ook subsidie van de bibliotheek in Bergen.

De Nederlandse partners lichten de gezamenlijke aanpak door ROC en de bibliotheken toe in de Taalhuisconstructie. Ook wordt de samenwerking met partijen in zorg en welzijn toegelicht. Ook in Nederland is het met de financiën op het terrein van basisvaardigheden niet prettig geregeld. Geld is verdeeld over diverse sectoren. En veel activiteiten worden gefinancierd met impuls gelden. Dat garandeert geen duurzame aanpak. Inmiddels wordt het thema bij diverse ministeries op de agenda geplaatst: hoe kan dit beter?

België (Blenders) werkt in de gemeenschap met lokale vrijwilligers. De vrijwilligers vormen de basis. Alle projecten van Blenders hebben *digital skills* as a drijfveer. In de eerste plaats worden kinderen geholpen met hun digitale vaardigheden. Van daaruit ontstaat contact met de gemeenschap en de (groot)ouders. De organisatie financiert de computers en de ruimtes en proberen stakeholders te aan zich te binden.

Het bezoek aan Barry wordt afgesloten met een lunch in het stadsparkje van Barry, achter de bibliotheek. Uiteraard nadat elke deelnemer zijn certificaat heeft uitgereikt gekregen!

1 Openbare bibliotheek in Cardiff

Bijlage A – Presentaties Nederlandse en Belgische partners

Stichting Lezen & Schrijven en Cubiss: (Count on skills/Tel mee met taal)

Een toelichting op het nationale actieprogramma, de West-Brabantse samenwerking en uitleg over de Taalhuizen.

In het Nationaal programma Tel mee met Taal geeft het Nederlands kabinet een extra impuls aan het bestrijden van laaggeletterdheid en het voorkomen ervan. Het actieprogramma is een initiatief van de ministeries van OCW, SZW en VWS en diverse partners en gaat door tot eind 2019. Dit programma heeft tot op heden 45.000 volwassenen bereikt en 1 miljoen kinderen.

Tel mee met Taal beoogt laaggeletterdheid aan twee kanten aan te pakken:

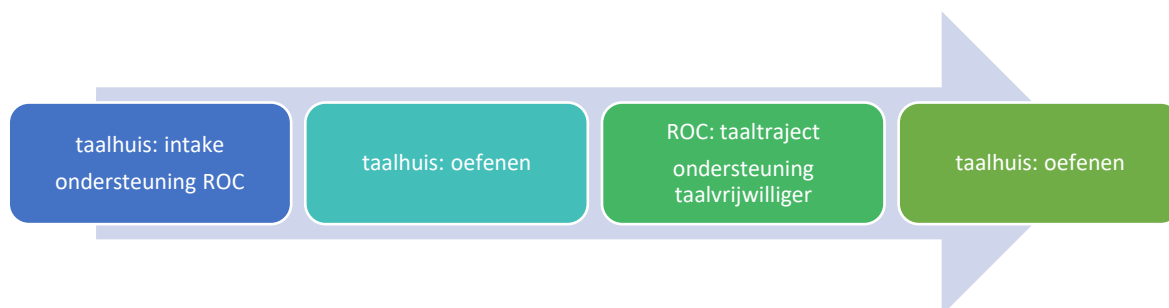
1. Door het bevorderen van lezen, en ook het plezier in lezen.
2. Door het probleem aan te pakken in de context waarin mensen ertegenaan lopen. Iemand kan bijvoorbeeld moeite hebben met het lezen van de bijsluiters van een medicijn. Of het lastig vinden om een formulier op de computer in te vullen.

Een belangrijk doel van het programma is om alle betrokken partners op lokaal en regionaal niveau structureel beter te laten samenwerken. Door betere samenwerking kunnen kinderen en volwassenen met een taalachterstand namelijk sneller worden opgespoord en beter worden begeleid naar effectieve ondersteuning die goed past bij hun vraag en behoeften.

Kellebeek College

Taalvrijwilligers

Taalvrijwilligers gaan na hun training aan de slag in Taalhuizen en -punten. Na de intake begeleiden zij de taalcursisten. Het is belangrijk dat de taalvrijwilligers hun kennis op peil houden en uitbouwen. Tijdens de lessen bij het ROC (= Kellebeek) is niet altijd tijd om individueel te werken met taalcursisten terwijl daar wel behoefte aan is. Tot slot, nadat taalcursisten uitstromen bij het ROC is het voor hen van belang het geleerde te blijven oefenen.

Het Taalhuis

Een Taalhuis is een herkenbare, fysieke plek waar volwassenen beter kunnen leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Bezoekers kunnen relevante cursussen volgen of

zo nodig worden doorverwezen naar andere instellingen. Een Taalhuis wordt opgezet en onderhouden door lokale partners, samen met professionals en vrijwilligers.

Een Taalhuis bevindt zich in een bibliotheek, een buurthuis of bij een gemeentelijke loket. Partners zijn de gemeente, de bibliotheek, private taalaanbieders, lokale vrijwilligersorganisaties, VVE instellingen en welzijnsorganisaties.

Goede uitwisseling van ideeën en wat werkt

- ✚ Breng trainingen, oefengroepen en workshops dichtbij! Op de plaats waar mensen werken, op school, of zelfs in een biebbus of een woonwagenkamp.
- ✚ Zog voor een passende collectie; bijvoorbeeld tweetalige boeken.
- ✚ Start bij de kinderen en vang dan de ouders; bijvoorbeeld via een baby café.
- ✚ Zorg voor aantrekkelijke cursussen: eerst *fun* en dan leren.
- ✚ Zorg voor cursussen die aansluiten bij de actuele vraag: theorielessen voor het rijbewijs bijvoorbeeld.

Presentatie over Herkennen & Doorverwijzen (H&D)

H&D is een presentatie/workshop die bestaat uit verschillende onderdelen:

- ✚ algemene informatie over laaggeletterdheid
- ✚ een persoonlijk verhaal van een Taalambassadeur
- ✚ signalen en smoesjes leren kennen

Tot slot volgt de doorverwijzing naar een landelijk informatienummer of naar het lokale Taalhuis.

Goede uitwisseling van ideeën en wat werkt

- ✚ Op lokaal niveau 1 document maken, dat door alle partners wordt ondertekend (taalaanbieders en doorverwijzers).

Presentatie Nieuwe Veste (NV): partner in participatie

NIEUWE VESTE

Nieuwe Veste wil door kunst het welzijn en welbevinden van Bredanaars bevorderen.

Binnen dit Erasmus+ project gaat het over de verbreding van het huidige Taalhuisconcept naar aandacht voor essentiële basisvaardigheden in de breedte. Er wordt gefocust op twee thema's: creatie en arbeid. Nieuwe Veste heeft - naast de meer klassieke methoden voor de overdracht van kennis - het voortouw bij het onderzoeken van andere - creatievere - methoden voor het verwerven van taal en essentiële vaardigheden of methoden die leiden tot een betere inbedding van geleerde lessen. Nieuwe Veste zoekt naar de manier waarop dit moet worden vormgegeven terwijl het doel of de motivatie van de deelnemer daarbij centraal staat. Dus: op welke manier kan creatie bijdragen aan persoonlijke ontwikkeling t.b.v. levensdoelen?

Voorbeelden van verschillende projecten: theatertaal, taalatelier, tijd van je leven, passievol met pensioen.

Presentatie Blenders - Innovation by all, for all

Blenders, voorheen SPK, werkt op openbare plekken met lokale vrijwilligers om de positie van burgers te vergroten en hun deelname aan de digitale samenleving te vergroten. Het is belangrijk dat vrijwilligers sociale en digitale affiniteit hebben. Ze werken bij e-inclusie via een laagdrempelige aanpak. De werkwijze is outreachend en op

maat: lokale partners helpen om zoveel mogelijk mensen te betrekken (sportclubs, healthclubs).
Ook via camouflage cursussen (koken, naaien, theater).

Resultaten:

- ✚ Burgers worden sociaal en digitaal versterkt;
- ✚ Vergroten van de sociale cohesie;
- ✚ Verbeterde communicatie met lokale partners en overheden.

Doel: maximale sociale impact op korte en lange termijn, ...de toekomst is levendig + sterk buurten:

- ✚ Elkaar ontmoeten;
- ✚ Elkaar helpen;
- ✚ Elkaar empoweren.